

Hristache Toma

Drăgășani, n. 1927

**„Mâncam cartofii
mereu în grabă, de
teamă să nu-i mănânce
altcineva.”**

Înainte de război locuiam în corturi, și iarna și vara. Pe timp de iarnă căptușeam cortul cu știuleți de porumb pe dinăfară iar pe dinăuntru puneam paie. Cortul era din păr de capră, nici ploaia nu înauntru.

Ne era bine pe-atunci, eram obișnuita să trăim în cort. Si-acum ne mai aducem aminte cum era înăuntru, ce căldură. Viată era bună. Dar când veneau românii și ne vedea, ziceau: „aullio, săracii, uități-vă la ei, stau în corturi, mor bieții copii de frig!”. „Atunci haideți voi în cort, le ziceam eu, să vedeti cum murim noi de frig!”

I-au adunat pe toți de la noi din sat. S-a format un convoi lung, de 60 până la 70 de familii. Am făcut șapte luni pe drum, cu caii și căruțele. În Transnistria am ajuns într-un lagăr ce se-ntindea pe-o suprafață foarte mare, care era împrejmuită cu un gard de sârmă, înalt de trei metri. N-aveam voie să ne apropiem la mai mult de cinci, până la zece metri de gard.

Apoi au venit și ne-au luat caii și căruțele. Tot ce-aveam în căruță au luat cu ei. Am pierdut tot ce-am agonisit. Eu moștenisem de la tatăl meu câteva lucruri pe care le țineam în căruță. Oalele, căldurile și ligheanele noastre, toate erau în căruțe. Si bruma de aur și banii pe care-i economisisem, tot în căruță erau. Dar dacă te duceai să-ți iezi căruța înapoi sau să cauți ceva într-însa, te împușcau paznicii.

Când m-am dus să iau paie din căruță, m-a luat la bătaie gardianul.

